

Հաստատում եմ

Ջրվեժի միջնակարգ դպրոցի

տնօրեն

Վ. Կարդապան

2023 թ.

Թեմատիկ պլանավորում

«Հասարակագիտություն»

առարկայի

7-րդ դասարան

Ուսուցիչ՝ Գ. Կարախանյան

2023 – 2024 ուստարի

ԹԵՄԱՏԻԿ ՊԼԱՆԱՎՈՐՈՒՄ 2023-2024

ՀԱՍԱՐԱԿԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

7-րդ դասարան

Շաբաթական 1 ժամ, տարեկան` 34

Դասագրքի հեղինակներ` Յրաչ Բադալյան, Դավիթ Ստեփանյան, Վահրամ Սողոմոնյան,
Մասնակցային դպրոց 2023

Ձ/հ	Թեմայի անվանումը, բովանդակությունը, նպատակը	Էջ	Ժամ արքա նակ	Վերջնարդյունք, կապը ՀԴԶ-ի հետ	Խաչվող հասկացություններ	Միջառարկայական կապեր
1.	Ներածություն		1			
	<p>Թեմա 1. Մարդ-բնություն</p> <p>Նպատակը. Ներկայացնել բնության, մարդու և հասարակության փոխկապվածությունը օրինակների միջոցով: Բացատրել մարդու պահանջմունքները:</p>		3 ժամ	<p>1. 7.1.1. Հիմնավորի բնության անհրաժեշտությունը մարդու և հասարակության կյանքում:</p> <p>2. 7.1.2. Նկարագրի մարդու պահանջմունքները:</p> <p>3. 7.1.3. Առաջարկի բնության և հասարակության ներդաշնակության խախտումը կանխող քայլեր:</p> <p>Կապը ՀԴԶ-ի հետ. Հ11, Հ12</p>	<p>Օրինաչափություն. Բնության, մարդու և հասարակության փոխազդեցությունները: Մարդու գիտակցությունից դուրս և նրանից անկախ բնության ու հասարակության մեջ տեղի ունեցող օբյեկտիվ գործընթացների արտացոլում ճանաչողության մեջ և գիտելիքների որևէ բնագավառում:</p>	<p>Կենսաբանություն - Մարդու էվոլյուցիան:</p> <p>Աշխարհագրություն - Մարդու զարգացումը աշխարհագրական միջավայրում, միջավայրի ազդեցությունը:</p>
2.	1.1. Մարդը որպես բնության մաս, մարդու պահանջմունքները	14-17	1	Հիմնավորի բնության անհրաժեշտությունը մարդու և հասարակության կյանքում:		

				Նկարագրի մարդու պահանջմունքները:		
3.	1.2. Հասարակության ու բնության փոխհարաբերությունների էվոլյուցիան	18-24	1	Օրինակների միջոցով Ներկայացնի հասարակություն-բնություն փոխհարաբերությունների էվոլյուցիան:		
4.	1.3. Բնություն և շրջակա մրջավայր	25-27	1	Բացատրի բնապահպանական շարժումների առաջացման պատճառները: Առաջարկի բնության և հասարակության ներդաշնակության խախտումը կանխող քայլեր:		
	<p>Թեմա 2. Մարդ-հասարակություն</p> <p>Նպատակը. Ներկայացնել մարդու և հասարակության փոխկապվածությունը, հասարակական մեծ և փոքր խմբերի ու շերտերի նմանություններն ու տարբերությունները:</p>		4 ժամ	<p>1. 7.2.1. Մարդու եությունից բխեցնի խմբի և հասարակության անհրաժեշտությունը:</p> <p>2. 7.2.2. Տարբերակի հասարակության փոքր և մեծ խմբերը:</p> <p>3. 7.2.3. Ներկայացնի հասարակության սոցիալական կազմը:</p> <p>Կապը ՀԴԶ-ի հետ. Հ16, Հ23, Հ24, Հ35</p>	<p>Համակարգ և մոդել. Անհատի և հասարակության փոխկապվածությունը: Հասարակական նորմերի և արժեքների բազմազանությունը պատմական տարբեր ժամանակահատվածներում:</p> <p>Անհատներ և հարաբերություններ. Մարդկային փոխհարաբերություններն ընտանիքում, ընկերական շրջապատում, համայնքում, ինչպես</p>	<p>Աշխարհագրություն - Քարտեզ, աշխարհագրական միջավայրի ազդեցության ուսումնասիրությունը:</p> <p>Հայոց և համաշխարհային պատմություն - Հասարակության փոփոխության պատմական ազդեցությունն ու նշանակությունը:</p> <p>Գրականություն - Համապատասխան տեքստերի ուսումնասիրում և մեկնաբանում:</p>

					ևս մշակութային ընդհանրությունները և տարբերությունները:	
5.	2.1. Հասարակական կյանքի առանձնահատկությունները	30-35	1	Մարդու եռությունից բխեցնի խմբի և հասարակության անհրաժեշտությունը:		
6.	2.2. Տպագրության գյուտը և դրա հետևանքները	36-38	1	Բացատրի գրատպության գյուտի կարևորությունը: Փնահատի գրագիտության դերը ժամանակակից հասարակություններում:		
7.	2.3. Սոցիալականացում և սոցիալական խմբեր	39-41	1	Տարբերակի հասարակության փոքր և մեծ խմբերը: Ներկայացնի հասարակության սոցիալական կազմը:		
8.	Թեմայի ամփոփում (1-ին, 2-րդ): Գործնական աշխատանք		1			
	Թեմա 3. Մարդ-ճանաչողություն-վարքագիծ Նպատակ. Բացատրել ճանաչողության, սոցիալական		4 ժամ	1. 7.3.1. Մեկնաբանի ճանաչողության և վարքագծի դերը մարդու և հասարակության կյանքում: 2. 7.3.2. Վերլուծի սեփական հույզերը, մտքերը, թվարկի հույզերի կառավարման հնարներ:	Օրինաչափություն. ճանաչողության, սոցիալական հմտությունների և հույզերի փոխակապվածությունը:	Լեզուներ և գրականություն - Համապատասխան տեքստերի ընթերցում և մեկնաբանում: Արվեստ - Հույզերի արտահայտումը գեղարվեստի, երաժշտության մեջ:

	հմտությունների, հույզերի, վարքագծի, արդյունավետ հաղորդակցման կարևորությունը մարդու կյանքում և որոշակի օրինակների ու իրավիճակների վերլուծության միջոցով զարգացնել ինքնաճանաչողությունը և իրավիճակին համարժեք արձագանքելու հմտությունները:			<p>3. 7.2.4. Բացատրի արդյունավետ հաղորդակցվելու նշանակությունը:</p> <p>Կապը ՀՊԶ-ի հետ. Հ20, Հ21, Հ25, Հ26, Հ31, Հ32, Հ34, Հ37</p>		
9.	3.1. Սոցիալական ճանաչթղություն	44-48	1	Մեկնաբանի ճանաչողության և վարքագծի դերը մարդու և հասարակության կյանքում:		
10.	3.2. Վերաբերմունք և վարքագիծ	49-51	1	Մեկնաբանի վարքագծի դերը մարդու և հասարակության կյանքում:		
11.	3.3. Հույզերի կառավարում և արդյունավետ հաղորդակցում	52-55	1	Վերլուծի սեփական հույզերը, մտքերը, թվարկի հույզերի կառավարման հնարներ: Բացատրի արդյունավետ հաղորդակցվելու նշանակությունը:		
12.	Թեմայի ամփոփում		1			
13.	Թեմատիկ գրավոր աշխատանք		1			
	Թեմա 4. Մարդ-		3 ժամ	1. 7.4.1 Հիմնավորի	Պատճառ և հետևանք.	Լեզուներ և

	<p>բարոյականություն</p> <p>Նպատակ. Ներկայացնել բարոյական նորմերի անհրաժեշտությունը, բացատրել բարոյագիտության առանցքային հասկացությունները: Չարգացնել բարոյական դատողություններ անելու կարողությունը՝ որոշակի իրավիճակներ վերլուծելու միջոցով:</p>			<p>բարոյական նորմերի անհրաժեշտությունը:</p> <p>2. 7.4.2. Վերլուծի բարոյականության ոսկե կանոնը:</p> <p>3. 7.4.3. Մեկնաբանի բարոյականության հիմնական հասկացությունները:</p> <p>4. 7.4.4. Համեմատի և հակադրի էզոիզմն ու ալտրոլիզմը:</p> <p>Կապը ՀՊԶ-ի հետ. Հ23, Հ35, Հ42</p>	<p>Մարդկանց արարքների պատճառահետևանքային կապերը: Պատճառահետևանքային կապերի ուսումնասիրում՝ նոր իրադարձությունները կանխատեսելու և բացատրելու համար:</p>	<p>գրականություն - Համապատասխան տեքստերի ուսումնասիրում: Արվեստ - Հոգևոր երաժշտություն, նկարչություն: Հայոց պատմություն, համաշխարհային պատմություն - Գաղափարական փոփոխությունները պատմական ժամանակաշրջաններում:</p>
14.	4.1. Բարոյականությունը և դրա գործառույթը. բարոյական նորմերի դերը	58-62	1	Հիմնավորի բարոյական նորմերի անհրաժեշտությունը: Վերլուծի բարոյականության ոսկե կանոնը:		
15.	4.2. Բարոյագիտությունը և բարոյականության հիմնական հասկացությունները	63-69	1	Մեկնաբանի բարոյականության հիմնական հասկացությունները:		
16.	4.3. Էզոիզմ և ալտրոլիզմ	70-71	1	Համեմատի և հակադրի էզոիզմն ու ալտրոլիզմը:		
	<p>Թեմա 5. Մարդ-գեղեցկություն</p> <p>Նպատակ.</p>		5 ժամ	1. 7.5.1. Ներկայացնի «գեղեցիկ» հասկացությունը և իրեն շրջապատող իրերի գեղեցկությունը:	<p>Անհատական և մշակութային արժեհամակարգ. Որո՞նք են</p>	<p>Արվեստ - Գեղեցիկի ընկալումը արվեստում: Գրականություն - Տեքստի ուսումնասիրում</p>

	Չարգացնել գեղագիտական ճաշակ ու պատկերավոր խոսք՝ բնութագրելու գեղեցիկն ու տգեղը դրանք դիտարկելով, բնության, հասարակության և մշակույթի համատեքստում:			<p>2. 7.5.2. Մեկնաբանի պատասխանատվության իր բաժինը գեղեցիկի պահպանման գործում:</p> <p>3. 7.5.3. Արվեստի գործերից օրինակներ բերի գեղագիտական հիմնական հասկացությունները մեկնաբանելիս:</p> <p>Կապը ՅՊԶ-ի հետ. Յ43, Յ45, Յ46</p>	ստեղծարարության բնույթը և նպատակը: Ուսումնասիրել այն ուղիները, որոնցով մենք բացահայտում և արտահայտում ենք գաղափարներ, համոզմունքներ, արժեքներ, զգացումներ, բնության երևույթներ, մշակույթի դրսևորումներ, արժևորում ենք գեղագիտությունը և ստեղծարարությունը:	ու մեկնաբանում: Երկրաչափություն - Չափումների կատարում:
17.	5.1. Ի՞նչ է գեղեցկությունը	74-78	1	Ներկայացնի «գեղեցիկ» հասկացությունը և իրեն շրջապատող իրերի գեղեցկությունը:		
18.	5.2. Գեղեցկությունն արվեստում և բնության մեջ	79-84	1	Արվեստի գործերից օրինակներ բերի գեղագիտական հիմնական հասկացությունները մեկնաբանելիս:		
19.	5.3. Բարձր արվեստ և ցածր արվեստ	85-87	1	Մեկնաբանի պատասխանատվության իր բաժինը գեղեցիկի պահպանման գործում:		
20.	5.4. Ի՞նչ է ճաշակը. լավ ճաշակ և վատ ճաշակ	88-89	1	Կարծիք հայտնի ճաշակի մասին. լավ ճաշակ և վատ ճաշակ		

21.	Թեմայի ամփոփում /4-րդ, 5-րդ/		1			
	Թեմա 6. Մարդ-իրավունք Նպատակ. Ներկայացնել մարդկանց համակեցության համար անհրաժեշտ և նրանց վարքագիծը կարգավորող իրավունքի կարևորությունը: Չարգացնել դրանց վերաբերյալ վերլուծական հմտություններ ու վերաբերմունք:		3 ժամ	1. 7.6.1. Բացատրի իրավունք հասկացության իմաստը և դերը մարդու կյանքում: 2. 7. 6. 2. Տարբերակի իրավական և բարոյական նորմերը: 3. 7. 6. 3. Ներկայացնի իրավունքի աղբյուրները՝ նորմատիվ իրավական ակտ, իրավական սովորույթ, նախադեպ: Կապը ՀՊԶ-ի հետ. Հ23, Հ39, Հ40, Հ41, Հ42	Ժամանակ և տարածություն. Ուսումնասիրել մարդկության պատմության շրջադարձային կետերը մարդու իրավունքների և արժեհամակարգի տեսանկյունից:	Հայոց և համաշխարհային պատմություն– իրավունքի դերի փոփոխության, ինչպես նաև իրավական նորմերի ուսումնասիրումը պատմական տարբեր ժամանակներում: Լեզուներ և գրականություն - Տեքստերի ընթացում և մեկնաբանում:
22.	6.1. Ի՞նչ է իրավունքը	92-94	1	Բացատրի իրավունք հասկացության իմաստը և դերը մարդու կյանքում:		
23.	6.2. Իրավական և բարոյական նորմեր	95-96	1	Տարբերակի իրավական և բարոյական նորմերը: Ներկայացնի իրավունքի աղբյուրները՝ նորմատիվ իրավական ակտ, իրավական սովորույթ, նախադեպ:		
24.	6.3. Մարդու իրավունքների և ազատությունների պատմությունը	97-101	1	Մեկնաբանի մարդու հիմնարար իրավունքներն ու ազատությունները:		
25.	Թեմայի ամփոփում:		1			

	Գործնական աշխատանք					
	<p>Թեմա 7. Մարդ-տնտեսություն</p> <p>Նպատակ. Բացատրել, թե ինչպես կարելի է համադրել իրենց և այլոց կարիքները, ցանկությունները և պահանջմունքները առկա ռեսուրսների հետ: Մեկնաբանել սակավության հիմնախնդիրը: Նկարագրել արտադրության, բաշխման, փոխանակման և սպառման գործընթացները, խնայողությունների դերը ներկա և ապագա կյանքում:</p>		5 ժամ	<p>1. 7.7.1. Յետևություններ անի՝ ելնելով կարիքների, ցանկությունների անսահմանափակ և ռեսուրսների սահմանափակ լինելու իրողությունից:</p> <p>2. 7.7.2. Նկարագրի արտադրության, բաշխման, փոխանակման և սպառման գործընթացները:</p> <p>3. 7.7.3. Համադրի անձնական և ընտանեկան եկամուտներն ու ծախսերը, պլանավորի բյուջեն՝ հաշվի առնելով հնարավոր ռիսկերը:</p> <p>4. 7.7.4. Բացատրի ապագայի համար ներկայում խնայողություններ կատարելու նշանակությունը:</p> <p>Կապը ՅՊԶ-ի հետ. 317, 320</p>	<p>Համակարգ և մոդել. Դիտարկել խնայողությունները, կարիքները և ցանկությունները, եկամտի բաշխումը, որպես համակարգ: Մտքերն արտահայտել նկարների, դիագրամների տեսքով, գրավոր և բանավոր նկարագրությամբ:</p>	<p>Հանրահաշիվ - Հաշվարկների կատարում և խնդիրների ստեղծում: Լեզուներ և գրականություն - Համապատասխան տեքստերի ուսումնասիրում և մեկնաբանում: Հայոց և համաշխարհային պատմություն - Տնտեսական մոդելների ուսումնասիրումը:</p>
26-27.	7.1. Տնտեսության նշանակությունը մարդու կյանքում և մեր դերը տնտեսության մեջ:	104-115	2	<p>Նկարագրի արտադրության, բաշխման, փոխանակման և սպառման գործընթացները: Ներկայացնի տնտեսագիտության երեք հիմնական հարցերը:</p>		

28.	7.2. Մեր պահանջմունքները, կարիքներն ու ցանկությունները	116-124	1	Ջեռուկություններ անի՝ ելնելով կարիքների, ցանկությունների անսահմանափակ և ռեսուրսների սահմանափակ լինելու իրողությունից:		
29.	7.3. Անձնական բյուջե, եկամտի բաշխում, խնայողությունների դերը ներկայում և ապագայում:	125-127	1	Ջամադրի անձնական և ընտանեկան եկամուտներն ու ծախսերը, պլանավորի բյուջեն՝ հաշվի առնելով հնարավոր ռիսկերը: Բացատրի ապագայի համար ներկայում խնայողություններ կատարելու նշանակությունը:		
30.	Թեմայի ամփոփում		1			
31.	Թեմատիկ գրավոր աշխատանք		1			
	Թեմա 8. Մարդ-քաղաքականություն. Նպատակ. Մեկնաբանել քաղաքականության նշանակությունը հասարակական հարաբերություններում և անհատի կյանքում, օրինակների միջոցով ցույց տալ մարդու դերը քաղաքականության մեջ:		2 ժամ	1. 7.8.1. Յիմնավորի քաղաքականության կարևորությունը մարդու կյանքում: 2. 7.8.2. Տուլյց տա քաղաքականության և հասարակական կյանքի այլ ոլորտների փոխադարձ կապերը: Կապը ՅՊԶ-ի հետ. Յ17, Յ23, Յ24	Պատճառ և հետևանք. Ուսումնասիրել մարդու ստեղծած համակարգերի և համայնքների փոխկապվածությունը, համաշխարհային և տեղական գործընթացների փոխհարաբերությունները, հնարավորությունները, որոշումների ազդեցությունը մարդկության և շրջակա	Չայոց և համաշխարհային պատմություն - Քաղաքական մոդելներ, պետության կառավարման ձևեր: Աշխարհագրություն - Քաղաքական մոդել, բնակչություն:

					միջավայրի վրա:	
32.	8.1. Մարդը որպես քաղաքական էակ	130-133	1	Ջիմնավորի քաղաքականության կարևորությունը մարդու կյանքում:		
33.	8.2. Քաղաքականության նշանակությունը հասարակական հարաբերություններում	134-138	1	Ցուլյց տա քաղաքականության և հասարակական կյանքի այլ ոլորտների փոխադարձ կապերը:		
34.	Ընդհանուր ամփոփում		1			

Քննարկվել է մ/մ նիստում: Համապատասխանում է պետական ծրագրին: